

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljalec:

vse leto 15 K
3/4 leta 10 „
1/2 leta 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Občasno „Kazipot po Goriškem in Gradškem“ in dvakrat letno „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po-letit-vrstah če tiskano 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za mikro in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Na shod!

Težki časi visijo nad našo deželo. Vsi, ki hočemo dobro našemu ljudstvu, čutimo vso težo položaja. Hočemo se je otesti, v ta namen pa storiti nekaj, kar bi gotovo pomagalo, odmakniti težo ter priversti naše delo za vseobči napredek na varnejšo pot. Pravijo, da bi bila naša dežela lahko podobna rajskemu vrtu, pa se jo pustoši namesto da bi se jo racionalno obdelavalo, kar bi dajalo dobiček, bi podprlo kmetovalca, ga napravljalo syobodnejšega ter prinašalo v naše doline in gore tiste tako zaželjene in tolikokrat povdarjane boljše čase.

Težo položaja povečujejo bližajoče se deželnozbornske volitve. Skoro so že tu, pa si še nismo na jasnem, kako in kaj naj se ukrene, da prinesejo te-le volitve našemu ljudstvu korist. Ugiba in govori se pač mnogo, ali napačno ravno pri nekaterih, kjer bi se pričakovalo takega mnenja, kakoršnjega je ogromna večina našega ljudstva. Zaveden naš mož na deželi, ki sledi vsem dogodkom, ki sam trpi pod škandaloznim deželnim gospodarstvom, si je na jasnem, kaj treba storiti. Pravi, da naj nastopijo skupno vsi, ki so proti obstoječim nezgodnim razmeram, na katerih ima glavno krivdo klerikalna stranka; pravi, če tudi so stranke, ki se v marsičem ločijo, potrebno je sedaj vendar le skupnega odpora proti krivcem, proti klerikalni stranki; pravi, treba je iti v boj za kandidate, za katere se zjedimo. Ali drugi, nekateri višji, sodijo drugače. Kaj se je zamotavalo, kaj se je ugrabilo in nameravalo, smo že zadostno povedali zadnjič.

Ljudstvo pa pravi, da ne sme biti tako. Te dni so bili pri nas kmetski možje z raznih strani dežele, pa so pripovedovali vsi jednako, da moramo v skupni boj proti klerikalni stranki, katera je v zadnjih letih goriškim Slovincem strašansko škodovala.

Stranka, ki ima na vesti zvezo z našim največjim narodnim sovražnikom, Pajerjem; stranka, ki je vrgla Slovence z novim volilnim redom pod laško peto, taka stranka ne sme več v deželno hišo. Taka stranka koplje grob goriškim Slovincem, zato proč z njo, dokler je še čas, da se rešimo. Vsak, kdor ima zdrave možgane, mora misliti le tako.

Andrej Volarič.

(K odkritju spomenika.)

Naš narodni, zavedni Kobarič si je nadel praznično lice, da proslavi jutri spomin svojega vrliga sina Andreja Volariča. Odkrije se mu spomenik. Ni dragocen ta spomenik, ali znak je hvaležnega čuta do Kobariškega sina Andreja Volariča, ki je proslavil sebe in svoj rojstni kraj s skladbami, katere donijo širom naše domovine.

Volarič je bil rojen v Kobaridu l. 1863. kot sin nepremožnega čevljarja in godca. V Kobaridu so imeli že od nekdaj godbeno družbo, kateri je bil pokojnikov oče član veliko let. Tu je imel mladi Andrej dosti prilike že od prvega dne svojega življenja, da je poslušal glasove očetovega klarineta. V šoli je bil zelo priden, a posebno nadarjenost je kazal za — glasbo. Pod Carljem se je učil glask, katere je razumel kmalu najbolje med vsemi. S 15. letom je že umel vse, kar treba vedeti navadnemu

Kaj pa torej drugi? Treba pač pojasnila, treba ukrepov, ki vodijo na pravo pot. Da se čujejo razni glasovi, da se razjasni zamotani položaj ter določi, kaj se ima storiti, v ta namen sklicuje narodno-napredna stranka za četrtek 9. t. m. shod v Gorico v Trgovski Dom.

Zadnji čas je, da si predstavimo položaj pred oči tak, kakoršen je v resnici. Nastop proti klerikalni stranki lani je bil veličasten. Letos je lahko še veličastnejši. Če so bili lani klerikalci občutno poraženi, jih doleti letos lahko še hujši poraz. Ljudstvo hoče ven iz nezgodnih homatij, zato hoče svoje poslance, ne pa več klerikalnih, katere diktirajo nekateri rimski dohtarji. — Razjasnila treba, pogovora, lepega medsebojnega pogovora, treba lepe besede, ki naj pade na rodovitna tla ter obrodi mnogo dobrega sadu.

Rojaki! Somišljeniki! Pridite na shod, da se pomenimo, pogovorimo prijateljsko ter krenemo na pot, katera mora voditi do zmage. Gregorčiča nočemo več. To stoji. Z njim nobenega pakta. Proč s staro strujo v klerikalni stranki, ki je po svojih zastopnikih toliko škode prinesla deželi iz deželnega in državnega zbora; proč pa tudi z novostrujarji, ki hočejo uvesti na Goriškem »Kranjske razmere«. Kaj pravite, ali smo toliko močni, da bi vrgli ob tla klerikalno stranko v obeh njenih delih? Poročila z dežele pravijo: da. Klerikalci igrajo sedaj za nas vse nevarno igro. Res, da so razdvojeni in ostanejo, ali za volitve udarijo skupaj; jih že nažene k skupnemu nastopu naškoj s svojo zakrivljeno palico. Zatorej je vsako zavlačevanje razjasnila položaja na naši strani le v korist klerikalcem, ki hočejo mešati, da bi tim lažje oni ujeli kaj uspehov.

Rojaki! V klerikalne zanjke se ne damo ujeti. Volja ljudstva je le ena. Spoštujemo to voljo. Ta volja mora prodreti. — Somišljeniki! Prihitite na shod v četrtek. Ta shod naj poda potrebna pojasnila, ta dan naj pokaže pot, katero imajo hoditi goriški Slovenci, ki so naprednega mišljenja, ob bližajočih se volitvah. Torej na shod!

godcu ali pevcu — in že takrat je poskušal postavljati v glaske lepe kobariške narodne pesmi. S 15. letom je šel na kopersko učiteljsko, kjer si je spopolnil svoje znanje v glasbi, kolikor je bilo to sploh mogoče pri tedanjem učitelju glasbe prof. Czastki. Vendar je Volarič znan vsem šolcem kot najnadarnejši glasbenik, kar jih je kdaj bilo v Kopru. Že v dijaških letih je imel vedno pevski zbor, ki je pod njegovim vodstvom vedno izborno uspeval.

Po dovršenih naukih je postal učitelj v Kobaridu potem na Livku, v Kozani in naposled v Devinu. Povsod je imel pevске zборе, povsod prirejal narodne veselice, pri katerih so želi vselej viharo pohvalo njegovi pevski zbori. — In še pozneje, ko je učiteljeval v Kozani in v Devinu, so ga vabili v Kobarid, da je prišel tje — in v 8 dneh potem so imeli tam veliko narodno veselico. Brez Volariča to ni bilo lahko mogoče. In zadnja taka veselica 1. sept. je bila skoro gotovo zadnji povod tako naglemu koncu njegovega blagega življenja.

V dneh razmišljanja.

(Konec.)

Lani so se vršile nove volitve, in gospodje so zopet stopili pred ljudstvo z namenom, da bi je zopet slepili kakor prejšnje dni. Toda, zgodilo se je čudo: nekaj pristašev je zapustilo klerikalno stranko. Nekdaj tako bahata stranka je izgubila mahoma dve tretjini mandatov. Izmed štirinajstih mandatov so rešili gospodje borih — pet! To je bil tak poraz, kakoršnjega pač niso pričakovali. Ravno te volitve so pokazale, da niso vsi takozvani klerikalni volilci tako neumni, kakor so menili razni klerikalni generali. S petimi možmi je torej ta stranka stopila v deželni zbor. Pričakovati je bilo, da se bode ta stranka podvrgla volji večine. To bi bila mogoče tudi storila, da ne bi bila imela na vesti nešteto grehov, ki jih ni mogla opravičiti. Kakor pa se prevelik grešnik ne more, skoro bi rekel, več popeljati, ker ga preveč obtežuje slaba vest, ki ga žene mesto k popeljšanju v obup, tako, da zagazi v čim večje nove grehe, tako je bilo tudi pri klerikalni stranki skoro izključeno, da krene mahoma na prave poti. Prevzel jo je obup radi odgovora, ki bi ga bila morala dajati pravim ljudskim zastopnikom in prvi njen korak je bil zopet nov, večji greh: ponovila je staro prijateljstvo s Pajerjem in laškimi brezverci. In če se je že v prejšnjih zasedanjih, ko je imela večino med sloj. poslanci, udala Lahom v prostovoljno hlapčevanje, si lahko vsakdo predstavlja, pod kakimi še veliko sramotnejšimi pogoji je bila pripravljena prodati koristi slovenskega dela dežele še-le sedaj, ko je štela samo pet poslancev! Prodala bi bila Slovence takrat prav za vsako ceno!

Vendar takrat ji tudi prijateljska vez z mogočnim Pajerjem ni pomagala. Nasproti tej nenaravni zvezi so imele narodno-napredna, kmečka stranka in pa laški kmečki poslanci še vedno večino! To je spravilo klerikalno stranko v pravi obup. Sedaj ji je bilo izbirati: ali se udati in dajati odgovor in položiti račune slovenskemu ljudstvu, ali pa onemogočiti delovanje deželnega zbora in naj bi to bilo še v tako novo škodo ljudstva. No, ti možje, ki jim je ljudski blagor le komedija, ti ljudje

Pokojnik je bil plodovit skladatelj. Le tiskanih je izšlo do njegove smrti kakih 10 del! Njegove pesmi se pojo po vsej Sloveniji. Ni skadatelja, ki bi mogel reči, da se poje po Slovenskem več njegovih pesmij nego pa Volaričevih. To je dokaz, da je znal ubrati pravo struno našemu narodu.

Vendar mu je nedostajalo prave strokovne izobrazbe. Zato je začel zahajati v Trst, kjer mu je dobil vitez Klodič učiteljev, da so ga pripravljali za skušnjo na — konservatoriju. To strogo skušnjo bi imel leta 1895. prestati, ali namesto tega je legel v grob ob sinji Adriji. Zgodilo se je tako, kakor že s marsikaterim slovenskim talentom, da ga je pokosila prezgodnja smrt.

Jutri bo veliko slavlje v Kobaridu. Vsa čast prirediteljem! Storiili so svojo dolžnost nasproti Volaričevemu spomenu. Spomenik diči Kobarid in kaže, kakšni slovenski sinovi se rode ob laški meji.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravništvu.

PRIMOREC izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Miranska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

dje, ki se po shodih postavljajo kot zastopniki kmečkih koristi, so se odločili za zadnje: posegli so raje po obstrukciji in razbili deželni zbor!!

Niso hoteli položiti računov, niso hoteli dajati odgovora: raje so preprečili delovanje deželnega zbora. Pri tem jim ni bilo prav nič mar za to, da zadene davkoplačevalce občutna škoda in da pokopljejo za leto dni in več mnogovrstne koristne naprave, ki bi jih bil lahko rešil deželni zbor, in katere je ljudstvo tako željno pričakovalo. Misel na bankerot jim je zamoril zadnjo trohico vesti in sramu! Ravno ta obstrukcija je razkrinkala te osrečevalce našega kmeta in mu jih pokazala v pravi luči.

Vsaka komedija pa mora imeti svoj konec. Prvi del svojega konca smo videli ob lanskim volitvah, drugi in popolni konec pričakujemo letos v jeseni. Toliko vere imam še v razsodnost našega ljudstva. Tu se gre za koristi vsakega posameznika, zato naj vsak volilec, če tudi je klerikalec, dobro premisli, ali je v njegovo korist da še enkrat pomaga obstrukcionistom v deželni zbor. Strah pred kontrolo je spravil klerikalce v ludo zadrego. Zato je sedaj tudi razumljivo, zakaj si pišejo in si bodo pisali le-ti v svojih listih vedno le slavonspeve; s tem bi radi koga zopet premotili. Toda še osel gre samo enkrat na led! Name tako vsakdanje hvalisanje samega sebe ne napravi nikakega útisa; neovrgljivo je namreč, da klerikalci se skušajo oprati, ker imajo slabo vest, in strah pred računi.

Naši volilci naj enkrat pametno razmišljajo: mislim, da letos jim ne bode težko se odločiti, s kom naj gredo in koga naj volijo. Če vse drugo ne, jim kažejo lanske volitve in pa letošnja klerikalna obstrukcija pravo pot.

Slovenskemu dijaštvu in njega prijateljem!

V dneh od 16. do 19. septembra t. l. vrši se v Ljubljani III. shod narodno-radikalnega dijaštva.

Na prvem shodu v Trstu se je položil filozofski temelj naše struje in se je določila smer njenemu razvoju.

Na drugem shodu v Celju smo razpravljali o gmotnem vprašanju slov. di-

Mavrični ptič.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje.)

»Saj je vendar boina!« jo je opravičevala teta. »Poglejte jo! Poslati moram po zdravnika!«

»Ne, nikakor!« je rekla Noemi s slabotnim glasom in se nekoliko dvignila. »Nisem bolna.« Nežno je ponudila Manasēju roko in ga prosila odpuščanja.

»Prinašam ti presenetljivo vest,« je nadaljeval ta. »Moj brat je umrl in mi zapustil veliko, bajno premoženje; hotel je s tem nadomestiti ono ljubezen, ki mi jo je izkazoval v življenju le v majhni meri. Noemi, to bajno premoženje je tvoje!«

Deklica je gledala hladno in malomarno pred se, kakor da se te besede niti ne tikajo nje. Teta Ivanka, ki je pogledovala nekaj časa v nemem začudenju zdaj žida, zdaj deklco, je ploskala z rokami nad glavo in vskliknila: »Ali ne slišiš, No-

jaštva, zavzeli stališče za svobodno šolo in obravnavali vrste praktičnih točk našega programa.

Namen našega III. shoda v Ljubljani je: pokazati napredek narodno-radikalnega dijaštva izza zadnjega shoda, podati bilanco dosedanjega dela in očistiti pot dela za bodočnost. Kot napredna dijaška struja hočemo korakati z duhom časa. Vsled tega bomo v širokem obsegu našega programa nekatere točke spopolnili in jim dali konkretnjšo vsebino.

Obravnavali bomo jugoslovansko vprašanje, ki postaja vedno bolj pereče. Najti treba realnih stikov z naprednimi jugoslovanskimi inteligenti, predvsem z dijaštvom.

Preveč se je doslej zanemarljivo duševna naobrazba slov. dijaštva. Dočim skrbe za strokovno izobrazbo šole, moramo za čustveno skrbeti sami. Referat o umetniški izobrazbi slov. dijaštva nam poda v tem oziru realen načrt.

Končno se hočemo na podlagikušenj, ki nam jih je podalo večletno delo, vnovič poglobiti v življensko vprašanje našega naroda, v manjšinsko vprašanje.

Velike so torej naloge, ki smo si jih stavili za svoj III. shod in treba je, da se štrnejo ob tem shodu vse naše duševne sile, da se zberemo vsi, ki enako čutimo in delamo, potem lahko upamo na uspeh. Treba ne-le, da se pogovorimo dijaki narodno-radikalne struje sami, ampak treba je, da se zblizamo s češkimi in hrvatskosrbskimi akademiki. Vabimo pa na svoj shod tudi vse prijatelje naše struje, da pridete in nas spoznate. Naj bo ljubljanski shod mogočna manifestacija skupnih idej in skupnega dela vsega naprednega jugoslovanskega in češkega dijaštva. V Ljubljani, dne 2. septembra 1909. Eksekutiva narodno-radikalnega dijaštva.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja

Iz Rihemberga. — Naša občina šteje okroglo 550 hišnih števil. Posamezni oddelki so po več ur pešhoje eden od drugega oddaljeni. Za to veliko in raztrešeno občino imamo skupaj kar dve babici in sicer eno na Brjahi, drugo pa v Cvetožu. Slednja je že več časa bolna in smo torekoč brez babice. Ljudje morajo hoditi po Krasu in oddaljenih vaseh vipavske doline iskat pomoči. Večkrat »vandrajo« ob vsakem vremenu po cele noči brez uspešno. Da morajo prestajati v takem slučaju porodnice strašne muke, je že samo ob sebi umevno in bode gotovo tudi vsakomu znano, da sta večkrat kakor mati tako tudi otrok izročena smrtni nevarnosti. — Te razmere vladajo v Rihembergu, v občini, nad katero gospodari znani absolutist Pavlica že polstoletja.

Naša poštarica Štrancar je jako zaspala. V soboto dne 4. t. m. se je šele proti 3. uri popoldne zbudila od popoldanskega počitka, stranke so pa čakale. Tudi dobro znamenje! Priče na razpolago.

emi—? Da si bogata — neizmerno bogata?

Deklica se je žalostno nasmešnila in zmajala z rameni.

Manassé jo je gledal prestrašeno, potem pa je govoril naprej: »Vem, da ne smatraš denarja za največjo srečo na svetu, toda pomisli, da ta bedna kovina tvori mnogokrat nepremotljiv prepad med dvema ljubečima se srcema. Nekoč si mi rekla: O, če bi bila tako bogata kakor prinčezinja v bajkah! Vpletla bi si bisere v lase, okrasila bi se z dragimi kameni in stopila potem pred onega, po katerem koprni moja duša; in pomilovalno bi pogledala na žar teh kamenov, ki bi gasnili v žaru njegovih oči, ko bi me videle tako dvojno krasno! Glej, Noemi, tvoja želja je izpolnena!»

Po teh besedah je vzel iz dolgega plašča veliko, z okraski posejano škattljivo in vsipal iz nje v Noemino naročje žarečo zmes dragih kamenov, biserov in zlata.

Teta Ivanka si je zastrla oči pred slepečim bleskom tolikih dragocenosti, toda Noemi je planila z divana, da se je

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca velikega srpana t. l. sledeči promet: I. prejemi: 1. redni dohodki a) prispevki iz nabiralnikov 1996 K 61 v, b) prispevki podružnic: Kranjska 4.531 K 85 v, Štajersko 870 K 07 v, Koroško 93 K 82 v, Primorsko 2.227 K 20 znaša 7.722 K 94 v, c) razni prejemi, darila, skupila za družbeno blago itd. 3.564 K 27 v, skupaj 13.283 K 82 v. — 2. izredni dohodki: za Ciril-Metodov sklad se je vplačalo 7.955 K 33 v skupaj 21.239 K 14 v. — II. Izdatki: 1. redni izdatki 13.773 K 35 v, 2. izredni izdatki a) naložena volila in pokroviteljine 11.744 K 57 v, b) naloženi znesek za obrambni sklad 12.415 K 33 v, znaša 24.159 K 90 v skupaj 37.933 K 25 v primankljaja je torej 16.694 K 10 v, ki se je pokrili iz prebitkov prejšnjih mesecev.

Za družbo sv. Cirila in Metoda sta nabrala Peter Štrosar in Oskar Čebular v gostilni pri Bitežniku K 340.

V veseli družbi mladih gospodov, nabrala gospodična Helena Faganel iz Mirna K 8 za Goriško žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. — Piše nam rodoljub: Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral lansko leto premarljivo delujoči »Klub naprednih akademikov v Celju« vsoto 600 K. Isti klub priredi tudi letos povodom obletnice 20. IX. 1908 zbiranje darov v enake narodne namene po Spodnjem Štajerskem. Želimo vzornim rodoljubom najboljših vsprejemov v vseh narodnih hišah, kjer se oglašev, njihovo delo velja obrambi naše svete slovenske domovine. Tudi iz Gorice nam je došlo sporočilo, da nameravajo naši mladi rodoljubi praznovati 20. dan septembra z zbiranjem in z doneski gmotnih prispevkov za družbo sv. Cirila in Metoda. Živio! Naprej, zastava Slave!

Domače vesti.

Narodno-napredna stranka sklicuje shod zaupnikov na dan 9. t. m. to je v četrtek. Pričetek shoda ob 10^{1/2}. Vršil se v Gorici v Trgovskem Domu.

Ako kdo ni dobil vabila na shod, pa bi ga bil moral dobiti, naj tega ne zameri, ker je bilo treba razposlati vabila hitro in še v naglici lahko koga preze. Radi tega naj pride vsejedno na shod.

Agrarci in starosturjarji. — Poročali smo o pogajanjih med agrarci in starosturjarji. Včeraj je imel biti tisti sloveči dan v goriški politični zgodovini, ko se združijo agrarci in stari klerikalci v skupen boj proti novosturjarjem, ki hočejo uvesti na Goriškem »Kranjske« razmere. Če ni drugače, naj bi bili pomagali tudi naprednjaki! — Kakor se je lahko sodbilo že naprej, ni prišlo, kakor čujemo, do nikakega sporazuma, pač pa je klerikalna stranka odbila menda vse stavljenе pogoje. — Sicer pa so imeli s tem manevrom klerikalci najbrže le ta namen: zavlačevati volilni boj proti klerikalni stranki!

Akad. fer. društvo »Adrija« si je volilo na občnem zboru dne 4. t. m. sledeče svoj odbor: Franc Pavšič cand. iur. predsednik, Danilo Komaril cand. iur.

dragocena zmes razletela na vse strani po tleh.

»Proč, iz oči mi spravite te svitile igrače!« je vskliknila. »Za nje si ne kupim njegove ljubezni — saj me niti ne more, ne sme ljubiti. Mrtvaško srajco mi dajte, mrtvaško srajco! Mesto z biseri me okrasite s solzami in me položite v hladno zemljo, kjer glava ne misli in srce ne boli!»

Med tem ko je teta nehote zbirala bogastvo, razmetano po tleh, je prijel Manassé deklico nežno za roko in jo odpeljal na vrt.

Tam je sešel z njo na klopico, in ona mu je razkrila neizmerno bolečino, ki jej je trgala srce. Ta izpoved jo je nekoliko pomirila. Sklonila mu je glavo na zveste prsi in tiho jokala. Starec je sklonil k njej svojo sivo glavo, in bogate solze so tekle iz njegovih oči na krasne lase nesrečne deklice.

Čez nekaj časa si je obrisal oči in vprašal Noemi: »In kaj zdaj storiš?»

»Danes se snidem z njim poslednjič. Spremite me!»

podpredsednik, Ciril Kraševac stud. iur. tajnik, Oskar Kaus stud. iur. blagajnik, Vekoslav Fornazarič stud. iur. gospodar, Bazilij Jeras stud. ing. in Franc Kompara stud. iur. namestnika, Andrej Poberaj cand. veter. in Franc Novak stud. iur. preglednika. V knjižnični odsek je izvoljen razen podpredsednika in tajnika še Viktor Devetak stud. iur. —

Na občnem zboru akad. fer. društva »Adrija« je padlo nekaj ostrih besed na naslov naprednih srednješolskih profesorjev, ki tako slabo posnemajo vzgled svojih klerikalnih kolegov. Med tem ko zadnji s privatnim občevanjem in na sklicanih sestankih vzgajajo politično dijake v svojem smislu, zatirajo prvi vsak prostejši polet srednješolca in s tem nemalo pripomorejo poklerikalenju goriške gimnazije. Sklenilo se je nabirati robilne učne knjige, da se ustanovi v področju »Adrije« nekaka podporna knjižnica za ubožnejše srednješolce. Ravno tako se znova prične z nabiranjem leposlovnih in znanstvenih knjig v svrhu nadaljevanja pred leti pričetega kulturnega dela vstanavljanja ljudskih knjižnic. V ta namen se razpošlje prošnje za podpore na županstva, ki naj dobijo posebno obmejnem krajem koristen odziv. Na polju dijaške samopomoči mora storiti tudi »Adrija« svojo dolžnost in si ustanoviti lasten podporni sklad. Pisane nasvete in dopise naj naslovijo prijatelji društva na ime posameznih odborikov ali celega odbora na kavarno »Central« v Gorici.

O zvezi Faidutti-Gabršček piše »Gorica«. Pa tako neumno, da jej še najbolj zaručani klerikalci ne bodo verjeli nič o taki zvezi. Med »Slov. klubom« in laškimi klerikalci je bil dogovor gledé sestave dež. odbora. Drugega nič. Dogovora ni nikdo tajil. — Gregorčič je ponatisnil pismo »Slov. kluba« na dr. Maranija, v katerem se zahteva 1 odbornika za laške klerikalce. Kje je dobil pismo? Od dr. Maranija. Kaj to kaže? Pač le zvezo dr. Gregorčiča z laškimi liberalci. Gregorčič je revež. Čim bolj taji svojo zvezo z laškimi liberalci, tim jasneje je, da obstoji taka zveza. Vselej se mož ujame in izdaja! — Sicer pa čej »zvezi« še spregovorimo!

Slovenski zrakoplovec. — Gospod E. Rusjan, znan dirkač društva »Gorica« v Gorici, je konstruiral zrakoplov, katerega so mu potem napravili v Millerjevi tvornici v Turinu. Laški listi iz Italije hvallijo ta zrakoplov, da je lahek in gibljiv, ter utegne biti porabljen bolj kot kak drugi. G. Rusjan se mudi v Turinu že nekaj časa. Brata Josip in Edvard Rusjan sta sinova znanega goriškega sodarja Rusjana; imata 25 oziroma 23 let. Rusjana sta Slovenca. Laški listi ju slikajo za Laha; neki list je pripovedoval celo, da je Rusjan po rodu Anglež. Rusjanov je v goriški okolici polno. Želimo našemu slov. rojaku najboljših uspehov.

Koliko kronic je »posrebal«? — Farovski »Primorski list« govori, da bi spet srebal kronce, katere s krvavečim srcem žrtvuje naš reven kmet za deželne naprave, ako bi prišli v deželni zbor protiklerikalni kandidati. Spet srebal! Kdaj

žid je zmajal z glavo in se bolestno nasmešnil. Toda čez nekaj časa je rekel mehko: »Naj bode! Pojdem s teboj. Toda če ne pride—?»

»Pride,« je odgovorila Noemi z gotovostjo.

Zvečer sta sedela starec in deklica na vrhu Ripa. Sedela sta na stopnicah bele kapelice, ki se je vgnezdila vrh gore nalik golobici.

»Mogoče vendar še pride!« je rekel Manassé, ko se je že precej stemnilo.

»Že prihaja,« je odvrnila Noemi vstajaje. »Pojdite za nekaj časa za kapelico!« je pristavila šepetaje.

Manassé je storil kakor mu je rekla. Ostala je sama, oprta ob železna vrata, glava jej je omahnila na prsi. Tako so stale mučenice svete vere na pesku rimskega cirkusa, mirno in odločno pričakuje trenotka, ko zadere divja zver svoje kremplje v njihova bela pleča.

Gospodu Rybinskemu se je deklica res smilila. Govoril je resnico, ko je zagotavljal ženi, da ni Noemi nikdar ljubil, toda govoril bi bil tudi resnico, če bi bil rekel isto Noemi o svoji ženi. Ljubezni sploh

pa so srebal? Nikoli. — Srebal je pa pridno — Berbuč! 4000 K na leto za odborniško mesto. 8 let je že odbornik. Torej je posrebal za odborniško mesto, na katerem ni nič delal, doslej že 32000 K. Pajer pa ga pridno pošilja tudi na komisije itd., kar nese Berbuču lepe dijete. Gotovo je posrebal tekom navedenega časa na raznih dijetah 20.000 K. Torej bi bil posrebal okroglo vsega skupaj okoli 50.000 K. — Lep zaslužek za prazno delo! Ni vraga, da sili zopet v deželni odbor!

Socialni demokratje so sklenili, baje proti Tumovi volji, da v slučaju ožje volitve v splošni kuriji ne pojdejo volit ne naprednih ne klerikalnih kandidatov.

VPisovanje učencev v šolo Pevskega in glasbenega društva v Gorici (podružnica Glasbené Matice v Ljubljani) prične se dne 15. t. m. in traja do 20. t. m. Vpisuje se v šolskih prostorih v ulici sv. Ivana št. 7 od 10. do 12. ure popoldne in od 2. do 3. ure popoldne. Vsa natančnejša pojasnila se izvedo istotam. Odbor.

Zveza Gregorčič-Pajer. — Med zahtevami »agrarcev« pri pogajanjih z Gregorčičem je bila tudi zahteva, kakor čujemo, da mora opustiti Gregorčič s Pajerjem vsakršno zvezo. — Tega pa ne, je rekel Gregorčič ter odklonil zahtevo in razbil vendar tako lepo zasnovano akcijo za povrnitev zlatih »slogaških« časov!

V Gradišču ob Soči je imenovalo starešinstvo z večino glasov poslanca Faiduttija in Bugatta za častna občana, ker sta izposlovala Gradišču laško učiteljske, ki se otvori z bližnjim šolskim letom. Priredili so tudi bakljado in razsvetljavo, ali pri tej se je slišalo piskanje in klice proti Faiduttiju in Bugattu. Drugi dan je pa ves občinski zastop odstopil. — Liberalci se uspešno gibljejo proti klerikalni stranki v Fulaniji.

Po Furlaniji hodijo, kakor smo že večkrat povdarjali, prav pridno deželni uradniki, zlasti iz kmetijskega urada; predavajo gospodarsko, ali vsak vidi pravi namen. Volitve so tu in laški liberalci hočejo zmagati tudi v splošni kuriji in kmečkih občinah. Koliko pa to stane deželo! Ti ljudje dobivajo dobre dijete. Ker pa so venomer zunaj, je teh dijet veliko. V deželne blagajne plačujejo največ Slovenci. Tako se plačuje in podpira tudi s slovenskim denarjem Pajerjevo politiko! Berbuč in Gregorčič molčita k temu. Seveda zavzniki!

Iz Prvačine. — Oddelek bratske godbe priredi 8. t. m. v Ajdovščini koncert, in sicer od 11. do 12. dop. v proslavo odkritja spomenika skladatelja H. Volariču. Godba bo svirala koračnico Slovenac in Hrvat, Vipavske zvoke, valček Što čutiš, Volaričevo Dekliško tožbo in Hönigov potpourri narodnih pesmi.

Cvetje z vrta »Katoliškega izobraževalnega društva« na Lijaku. Pišejo nam: Kako naobrazbo imajo člani tega društva — mislim — da ni treba praviti. Ako pa ni še javno znano, bodi na kratko omenjeno, da delajo člani tega katoliškega društva vselej prepir. Od kar pa so slišali ti junaki nauke Trseglava pri zadnji veselici v Mirnu, so mnogo še pridobili na podivjanosti. To se je tudi pokazalo dne 5. t. m. na Lijaku, kjer se je vršil obč. zbor.

ni bil zmožen. K deklici ga je vlekla ista sila kakor nas vleče k lepi pokrajini. Sklenil je, da jej zada usodni udarec na način, ki bo kar najmanj bolesten.

»Danes prihajam samo na nekaj besed,« je rekel, stopivši k deklici. »Hočem ti naznaniti, da se morava za kratek čas ločiti, toda, kakor ti pravim, samo za kratek čas.»

Noemi je dvignila glavo in očitajoče vprla vanj svoje sentimentalne oči.

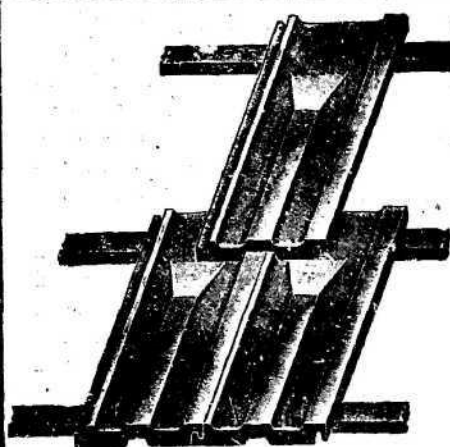
»Prihranite si to laž, Henrik!« je rekla mirno. »Ali veste, kaj je zaklicala v angeljski nedolžnosti vaša hčerka? Lagati se ne sme!»

Gospod Rybinski je bil tako iznenađen, da prvi trenutek ni mogel odgovoriti: toda sebičnež čuti vedno pravico na svoji strani, vedno misli, da se mu godi krivica, na krivice, katere je zagrešil sam, pozablja takoj.

»Ah, torej ste vohunili za meno!« je rekel v slabotni jezi. »Torej ste mi prišli vsako nadaljno pojasnilo.« Obrnil se je, da bi odšel.

(Dalje priložajč.)

Priporoča novo dospelo blago za jesen in zimo za ženske in moške. ● ● ● ● ● ● ● ●
 ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● Bogata zaloga vsakovrstnega blaga spadajoč v to stroko.
 Uzorci poštne prosto!

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

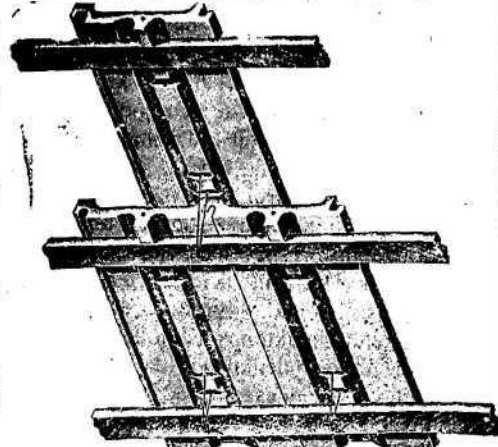
Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

■ Najbličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ■

Vsaki strešnik se zamore na lahe pribiti ali pa z žico privežati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Zahvala

za izkazano iskreno in odkritosrčno sočutje tako ob boleznih kakor smrti našega presrčno ljubljenega soproga, sina in brata

Antona Zavrtanika,

obč. redarja v Solkanu

kakor tudi za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu. Posebno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sl. obč. starešinstvu ter sl. Čitalnici in pevcem za gniljivo petje.

V SOLKANU, 4. sept. 1909.

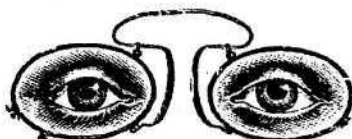
Žaljujoči ostali.

POZOR!

Edini specialist — optik

J. Primožič — Gorica

na Kornu št. 13.

prilaga svojo bogato zalogo optičnih predmetov kakor: raznovrstna očala bolidi niklasta ali zlata v vseh številkah, (Bergkristal), leče itd. vse le po zdravniških predpisih. Velika izber: barometrov, toplomerov, zdravniških toplomerov, kukal za ločce in hribolazce, vage za vino, žganje in razne druge tekočine, mikroskopi ter drugih predmetov spadajočih v to stroko.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah. Cena blagu konkurenčna.

Na željo se pošilja blago tudi na dom.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča

J. Primožič, optik.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,

dvonadstropna, z 8 sobami, pri-

pravna za vsako obrt

se odda v najem takoj ali pa

preda prav po ceni.

Natančen naslov pové upravništvo

„Soče“.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljim naznaniti, da se toči pravo plzensko pivo »prazdroj« v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

v hotelu »Pri pošti«
»Union«
»Pri zlatem jelenu«
»Tri krone«

ter da ga oddajam na debelo iz zaloge v sodčkih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Goriško-Gradiščansko v Gorici, tek. Josipa Verdi 26./28.

N. B. — Kdor pije plzensko pivo pri »Zlatem jelenu« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

Nova moda za jesen!

Diagonal,

Otoman,

Amaron,

Homespun,

Gybelin,

Drap de dam.

Gospa ali gospodična, ki si želi nabaviti za jesen novo obleko, naj ne zamudi si ogledati novo došlo blago v

Trgovskem domu.

Največja izbira blaga po novi modi.

Uzorci razpošilja franco.

Pregrad & Černetič

Gorica.

Iščem

uradnika (pisarja).

Plača po dogovoru.

Notar dr. Ferd. Terkuč

v Kanalu.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel od gosp. Antona Obidiča njegovo staroznano

čevljarstvo delavnico

v Semenški ulici št. 2

Priporočam se sl. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerno ceno

Josip Černović

čevljarški mojster
Gorica, Semenška ulica št. 2

Zahvala.

Ob priliki smrti svoje iskreno-ljubljene

soproge

sem bil deležen tolike časti, da mi ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti se.

Tem potom se prav iskreno zahvaljujem velerodni rodbini **Leberherz** in vsem moškim in ženskim uslužbencem tovarne za žveplenke „Solo“, ki so se korporativno udeležili pogreba in spremili drago rajnko na zadnji poti. Nadalje izrekam najsrčnejšo zahvalo za podarjene krasne vence.

GORICA, 7. septembra 1909.

Rihard Bilowitzky.

Objava.

Vpisovanje v e. k. pripravnic za učiteljska v Sežani se bode vršilo dne 15. t. m.

Vsprejemalo se bode dečke, ki se mislijo po št. učiteljskemu stanu in ki so dovršili kako večrazredno ljudsko šolo ali pa nekaj razredov kake srednje šole.

Za vsprejem se zahteva vsaj dovršenih 13 1/2 let starosti. Izkazati se je s sledečimi listinami: 1. s krstnim listom; 2. zadnjim šolskim spričevalom; 3. zdravniškim spričevalom o popolnem zdravju, telesni sposobnosti in o cepljenih kozicah.

Ako bodo to dopuščale okolščine, vsprejemalo se bode tudi mlajše učence, kateri so istotako dolžni spolnjevati vse, kar jim nalaga šolska disciplina, a ne morejo biti vsprejeti na e. k. učiteljske, ko dovrše tukajšnjo šolo, ker jim tega ne dovoljuje nezadostna starost.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 123 136, 144, 160, 180, 2—, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštne prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir
Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski
(last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloge: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novoj obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.